

Uthopia

Brits geheim wapen voor de toekomst

Als je naast hem staat is het maar een kleintje. Maar zodra hij onder het zadel van Carl Hester in de ring verschijnt vergeet je dat direct. Met zijn kracht en afdruk, lijkt de zoon van Inspekteur direct tien centimeter groter. Uthopia is weer zo'n KWPN-paard met de 'magical factor', hij passageert en piaffeert met het grootste gemak en iedereen is gek van hem. Met scores boven de 73% in de Grand Prix en boven de 75% in de Grand Prix Special in de Sunshine Tour lijkt er een toekomst voor de telg uit de 'Lady Reveil'-stam in het verschiet waarbij het individuele en het team-eremetaal al in de verte glinstert.

Dirk Caremans

'Het Britse geheime wapen voor de toekomst is een KWPN paard: Uthopia (Metall uit Odelia sport (dress) van Inspekteur), gereden door Carl Hester.

Fokker Jan van Zetten is een bescheiden man. Als we hem bezoeken op zijn melkveehouderij in het Gelderse Kesteren is grootspraak niet aan hem besteed. Maar als we door de boerderijwoning lopen, zien we talloze bekers, linten en foto's van succespaarden van weleer. En als we er naar vragen, dan heeft hij bij iedere beker en foto een verhaal, waaruit blijkt dat deze fokker weet waar hij het over heeft. Niet alleen in de paardenfokkerij is Van Zetten succesvol. Ook in de koeienfokkerij heeft hij het nodige bereikt. Zo had hij indertijd de eerste 'honderdduizendliterkoe' van de provincie.

Maar lang praten we niet over de koeien. Het gesprek komt al snel op de aanleiding van ons bezoek: Het jonge Grand Prix paard Uthopia. Het fokkerijverhaal van Uthopia begint drie generaties eerder toen Van Zetten in 1978 Ursula (Folio uit Ohannie keur van Heemraad) van haar fokker de familie Lagemaat uit Woudenberg aankocht. Van Zetten: "Ursula sprak aan met haar type en goede bewegingen, vooral die bewegingen heeft ze doorgegeven in de fokkerij." Ursula groeide uit tot een knappe merrie, en als driejarige werd ze op de keuring voorgesteld. "Het was een echte Gelderse. Een mooie donkere vos, met veel front. Voor haar tijd was ze een mooie luxe merrie." Op de keuring maakte de dochter van Folio indruk. Ze werd tweede op de CK in Bennekom en revancheerde die tweede plek tijdens de UTV, waar ze nationaal kampioene werd. "Ja dat was bijzonder mooi. Het was ook

een spannende strijd. Op de CK had Wim van Sijpveld een fokker van Gelderse paarden uit hetzelfde dorp, de kampioene. Tijdens de UTV waren de rollen omgedraaid", weet Van Zetten nog. Na het goede keuringsresultaat werd Ursula voor de fokkerij ingezet. Daarnaast werd ze aangespannen gereden, een hobby waar Van Zetten nog altijd veel plezier aan beleefd. "Ik ga niet op een paard zitten, dat is mij te hoog. Maar erachter dat bevalt me goed. Ik rijd tot de dag van vandaag aangespannen wedstrijden en ben zelfs meerdere keren kampioen van Gelderland geweest. Zo heb ik dubbel aardigheid van mijn paarden. Als menpaard en als fokmerrie."

Fresula

Ursula bleef haar hele leven bij Van Zetten en kreeg in totaal twaalf veulens. De fokker koos voor uiteenlopende hengsten op deze Gelderse merrie. Van de Engels vobloed Rex Magna xx tot aan de Gelderse hengst Galant. "Met een Engels volbloed zal ik niet gauw

Karin de Haan

Jan van Zetten met de tante van Uthopia: Resula (Democraat uit Fresula keur sport (dress) van Ulft). Resula is drachtig van Special D.

Het voor Van Zetten belangrijkste veulen van Ursula was zonder twijfel de keurmerrie Fresula (v.Ulft).

weer dekken. De nakomeling van Rex Magna xx uit Ursula had een hazenhak. En met een Gelderse hengst wordt het mij snel net even te klassiek. Ik heb graag een wat luxer paard om mee te werken. Ik houd ervan om iedere keer wat anders te proberen en te kijken hoe het uitpakt. Ook jonge hengsten gebruik ik dikwijls. Ik vind dat een mooi avontuur. Meestal dek ik met hengsten van de Gebroeders van Manen uit Ede. In de loop der jaren heb ik een goede samenwerking opgebouwd", legt van Zetten over de manier waarop zijn hengstenkeuze tot stand komt uit. Het voor Van Zetten belangrijkste veulen van Ursula was zonder twijfel Fresula (v.Ulft). "Van Ulft had ik veulens gezien, die goed konden marcheren. Op basis daarvan dekte ik met deze hengst. Het veulen dat geboren werd sprak mij aan. Bijna alles verkoop ik als veulen, maar Fresula hield ik aan. Zo had ik een mooie opvolgster voor Ursula." Van Zetten zag het goed. Geen van de veulens van Ursula behaalde een exterieurpredikaat, behalve deze Fresula. Die deed het zelfs goed op de keuring, en stond als jaarling in de kopgroep van de CK Bennekom. Als driejarige werd ze ster en later kreeg ze

ook het keurpredikaat toegekend. Niet alleen exterieurmatig was Fresula het beste veulen van Ursula. Ook qua sportprestaties stak de vosmerrie er boven uit. Ze was de enige nakomeling die de klasse Z2 dressuur haalde. Daarnaast mende Van Zetten haar naar de klasse ZZ. Fresula is nog altijd één van de favoriete merries van Van Zetten. "Fresula had een mooi luxe type, zoals ik ze graag zie. Met een fijn hoofdje en een mooi front. Daarbij kon ze goed bewegen en was ze makkelijk in de omgang. Rustig en braaf op stal en in het werk vlijtig en licht in de hand." Fresula liep op jonge leeftijd ook een IBOP-proef en scoorde 86 punten met hoge punten voor de basisgangen en dressuuronderdelen. "Petra Vink uit Zoelen heeft Fresula een tijd gereden, zowel voor de IBOP-proef als in de sport. Zij deed dat graag en dan kan het zo lopen. Normaal gesproken heb ik geen amazone voor mijn fokmerries."

Odelia, de moeder van Uthopia, wordt inmiddels ingezet in de sport. Onder Ivonne Lawrence is zij reeds gevorderd tot het ZZ-licht.

Uthopia en Odelia

Ivonne Lawrence kan wel als 'de ontdekker' van Uthopia worden bestempeld. Ze kocht hem als driejarige. "Ik ging kijken voor een Flemmingh. En daar op stal stond ook een niet te grote onbespiede Metall met een afgevreten staart. Ik vond het ondanks alles direct een grappig beestje en vroeg hem uit de stal te halen. Zijn lopen overtuigde. Maar op dat moment was ik toch afgehaakt. Hij was klein, en ik ben zelf vrij lang dus dat hield voor mijn gevoel een beetje op. Maar hij liet me niet los. Toen zijn we teruggegaan om hem te proberen. Hij was pas net zadelmak, maar het gevoel dat hij gaf was echt fantastisch. Zoveel afdruk en balans had ik nog nooit eerder meegemaakt bij een net zadelmak paard. Natuurlijk was hij nog steeds klein. En ik twijfelde nog steeds. Maar mijn man zei: "Als jij hem niet koopt, dan doe ik het." En zo ben ik aan Uthopia gekomen." Lawrence die in Putten de stal 'Dutch Generation Horses' heeft, ging aan de slag met de jonge Uthopia en reed hem met succes in de VSN competitie, waar hij de finale behaalde. "Het jaar erna dacht ik eraan om aan de PAVO Cup mee te doen. Ik twijfelde wederom, want ja, Uthopia was nog steeds niet zo groot, en hoe zou dat beoordeeld worden. Maar ik schreef me toch in." Daar kreeg de amazone geen spijt van. Uthopia eindigde bij de beste zes en hoorde bij de paarden die overgereden werden door de gastruiters. Na de goede klassering op de PAVO Cup was de belangstelling groot voor de zoon van Metall. "Ik heb er maar twee mensen bij gehad. De eerste ging niet door. De amazone -ik noem geen namen- was zeer enthousiast, maar de sponsor vond hem te klein. De tweede was Carl Hester. Hij heeft er bij elkaar een kwartiertje op gereden en toen wist hij genoeg." Sasha Stewart kocht Uthopia voor Carl Hester. De Britse ruiter leidde de hengst netjes op, en was vanaf het begin succesvol met hem. Hij won jonge paarden proeven in Engeland, en behaalde ook in de lichte tour de nodige zeges. Sinds zijn overstap naar de Grand Prix kan niemand meer om het tweetal heen. Hoewel de negenjarige hengst nog groen is op dit niveau, behaalt hij al scores van boven de 73% in de Grand Prix en boven de 75% in de Grand Prix Special en daarmee behoort hij tot de elite van de wereldtop. Voor Ivonne Lawrence houdt het verhaal na Uthopia niet op. "Nadat ik Uthopia had gekocht werd ik benaderd door de toenmalige eigenaresse van Uthopia's moeder Odelia. Zij wilde de merrie wel verkopen. In eerste instantie was ik helemaal niet zo enthousiast. Het was een merrie, en daar heb ik nooit zoveel mee. Maar mijn man zei: 'ga toch kijken, dan zie je vanzelf of het wat is'. Dus ik ging kijken. En je gelooft het of niet, mijn man had weer gelijk. Het was wel duidelijk waar Uthopia zijn goede achterbeengebruik en balans vandaan had. Wat kon die merrie goed lopen. Dus ik kocht haar aan en dekte haar met diepvriessperma van Metall, maar dat mislukte. Het jaar daarna probeerde ik het met Undigo en dat pakte wel. Ze gaf een prachtig hengstveulen, dat helaas aan de gevolgen van een in eerste instantie onschuldig ongeluk is gestorven. Tussendoor had ik de merrie wel een beetje gereden. En zelfs al in het Z2 gestart toen ze drachtig was van haar veulen. Na het hele gebeuren met haar veulentje heb ik besloten de fokkerij maar even links te laten liggen en haar verder door te rijden. Het is een fantastische merrie, die altijd haar best doet en over een ongelooflijk sterk achterbeen beschikt. Ik weet zeker dat als ik haar eerder te rijden had gekregen, ze het ook tot aan de Grand Prix had gebracht. Hoe ver we nu komen, zal de tijd ons leren. Ik heb haar inmiddels ZZ-Licht gestart en wil haar in ieder geval doorrijden tot aan de Lichte Tour."

Niet te groot maar sterk bewegen

In combinatie met Equador bracht Fresula het Z1-dressuurpaard Kibahkresula. En Democraat tekende voor het vaderschap van het Z2-dressuurpaard Tresula alsmede haar volle zus Resula die Van Zetten nog altijd in zijn bezit heeft en drachtig is van Special D. De meest invloedrijke dochter van Fresula lijkt op dit moment de Inspekteur-dochter Odelia. "Odelia was als veulen al een goed bewegend ding dat mooi van type was. Op de fokdag in Herveld werd ze kampioen, en op de fokdag in Nijkerk stond ze tweede. Ik besloot haar aan te houden. Ze was echt een fokproduct, zoals deze stam ze veel geeft. Goed bewegen met kracht en afdruk, een mooi front en niet te groot van stuk." Uiteindelijk groeide Odelia uit tot een stokmaat van 1.62m en daarmee bleef ze inderdaad aan de kleine kant. Van Zetten dekte de merrie met Metall, een hengst die bij Van Manen ter dekking stond en hem aansprak vanwege de goede veulens. Een jaar later werd het hengstveulen Uthopia geboren. "Ook weer een mooi luxe veulen. Als veulen was hij al niet groot en kon hij al sterk bewegen. Jan van Manen nam hem aan het einde van het weideseizoen mee, en toen heb ik lange tijd niets meer van gehoord, totdat hij het goed deed op de Pavo Cup." Met Ivonne Lawrence liep Uthopia in de finale van de Pavo Cup, waarna hij naar Engeland verkocht werd en onder het zadel van Carl Hester terecht kwam. Inmiddels heeft hij zijn eerste Grand Prix proeven erop zitten en dat lijkt veelbelovend voor de toekomst. Van Zetten verkocht Uthopia's moeder drachtig van Riverman op vierjarige leeftijd. "Ik besloot haar halfzus Resula (v. Democraat) aan te houden. Die heeft even meer maat. Resula heb ik nog steeds. Ik heb met haar gemend, maar daar is de laatste tijd weinig van gekomen. Het is de enige nakomeling die ik uit deze stam heb overgehouden. Als ze dit jaar een goed merrieveulen krijgt, houd ik dat misschien wel aan. Aan de andere kant is er sinds de opvallende prestaties van Uthopia meer vraag naar paarden uit deze stam. En als ik kan verkopen, doe ik dat. Want de verkoop van paarden is op dit moment al moeilijk genoeg", stelt Van Zetten realistisch.

Waar komen ze terecht?

Het fokkerijverhaal van de fokker van een toppaard als Uthopia is herkenbaar voor veel andere fokkers. Fokkers die niet in de gelegenheid zijn hun veulens zelf op te fokken en vervolgens weg te zetten bij de best passende ruiters. Tijdens het gesprek met Van Zetten komt dat maar al te duidelijk naar voren. "Als je de veulens, net zoals ik, vrijwel altijd direct verkoopt, ben je afhankelijk van waar ze terecht komen. De paarden uit deze stam lijken allemaal wel een beetje op elkaar. Ze zijn niet te groot, zijn correct op de benen, hebben een mooi front en kracht in de beweging. Van de meeste veulens hoor je nooit meer wat. Maar Uthopia breekt door in de internationale sport. Dat is natuurlijk geweldig mooi. Maar je moet reëel blijven. Als dit paard als driejarige niet bij zo'n fijne amazone als Ivonne Lawrence terecht was gekomen en vervolgens niet verkocht was aan zo'n topruiter als Carl Hester, had ik ook van hem nooit meer wat gehoord. Zo dicht ligt het verschil tussen niets en een groot succes dus bij elkaar. En als fokker heb je daar eigenlijk weinig invloed op."

Misschien krijgen de nakomelingen uit de fokkerij van deze stam dankzij de bekendheid van Uthopia nu meer kans, en zien we er meer terug in de sport. Dat zou mooi zijn, maar hoe dan ook fok ik gewoon door en hoop nog lang plezier te hebben van mijn fokkerij en mensport", besluit Van Zetten.

Lady Reveil

De kroon kern preferente Lady Réveil van Wittenstein (Réveil uit Ida van Domburg) kan een legende worden genoemd. Op haar gaan een groot aantal goedgekeurde hengsten en sportpaarden terug. Denk daarbij aan bijvoorbeeld Odin van Wittenstein, Wachtmeester, Epigoon en Pretendent. De Lady Réveil-stam is een wijdvertakte stam, die vele goede spring- en dressuurpaarden heeft gebracht. Uthopia is daar wederom een voorbeeld van. Een ander recent internationaal Grand Prix dressuurpaard uit deze stam is Jeff (Jet Set D uit Fegasus Utopia keur sport-(dres) van Pretendent, amazone Stefanie Peters). Opvallend aan de fokkerij van Jeff is dat hij via grootvader Pretendent is ingeteeld op de Lady Réveil-stam.

Dirk Caremans

Stephanie Peter's Jeff is eveneens een succesvolle nazaat uit de Lady Réveil-stam.